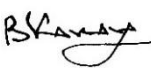

Дисципліна з підготовки лікаря-інтерна:

ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ

Мова викладання	українська
Загальне навантаження	171,6 кредитів ЄКТС 5148 годин
Укладач	д.мед.н., проф. В.С. Коноплицький,
Викладач	професор Коноплицький В.С., професор Погорілий В.В.
Місце проведення, контакти	Кафедра дитячої хірургії Адреса: 21000, Хмельницьке шосе, 108, Вінниця, Вінницька область, телефон +38(095)8367339 vkonoplytsky@gmail.com

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Аспіранту для вивчення винесені питання диференційної діагностики та найновітніші наукові дані щодо найбільш поширених хірургічних захворювань дитячого віку, а саме: вроджених вад розвитку та набуті патології органів грудної клітки, черевної порожнини, поза-черевного простору, ділянок голови, шиї, дихальної, травної, статеві, сечовидільної систем, кісткової та м'язової тканин, з наданням невідкладної допомоги при основних невідкладних станах в розрізі вищевказаних напрямків, профілактика, диспансерний нагляд.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни “Дитяча хірургія” є здобуття інтернами знань, навичок та вмінь в сфері хірургічних захворювань дитячого віку, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину та інші сфери життя.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування системи знань, професійних умінь, педагогічної майстерності, дослідницько-інноваційної діяльності та практичних навичок під час ведення хворих із хірургічними захворюваннями дитячого віку.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе.

RH1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівня, самореалізації

RH2 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій

RH3 Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення

RH4 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження

RH5 Розробляти дизайн та план наукового дослідження

RH7 Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників

RH8 Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності

РН9 Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження

РН10 Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство

РН11 Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій

РН12 Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері

РН16 Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами

РН17 Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

3. РОЗПОДІЛ ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ ТА ГОДИНАМИ НАВЧАННЯ

Вид занять	Години
Практичні заняття	90
Самостійна роботи	90
Медична практика	60
Всього	240

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назви змістових модулів і тем
1.	Гнійно-запальні захворювання дитячого віку.
2.	Переломи та травми у дітей.
3.	Вади розвитку, що супроводжуються дихальною недостатністю.
4.	Вади розвитку, що супроводжуються кишковою непрохідністю.
5.	Вади розвитку опорно-рухового апарату.
6.	Доброякісні новоутворення кісток та суглобів.
7.	Доброякісні новоутворення м'яких тканин.
8.	Злоякісні новоутворення кісток та суглобів.
9.	Злоякісні новоутворення м'яких тканин.
10.	Поліпранва у дітей.
11.	Кровотечі ШКТ у дітей.
12.	Травматичний шок. Больовий шок.
13.	Синдром внутрішньо-грудної напруги.
14.	Септичний шок.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: пояснення, бесіда, організація дослідження, розповідь, ілюстрація, спостереження, клінічно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ

Іспит.

ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль.

Практичний контроль: демонстрація практичних навичок.

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Форма поточного контролю успішності навчання (для іспиту/диференційованого заліку): сума балів поточного контролю визначається на основі оцінок поточної навчальної діяльності здобувача із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання кожної теми (для іспиту/диференційованого заліку):

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи (для іспиту/диференційованого заліку).

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при проведенні іспиту/диференційованого заліку.

Критерії оцінювання під час проведення іспиту/диференційованого залікового заняття:

Оцінка "відмінно" (80-71) виставляється у випадку, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені (екзаменаторами в разі іспиту) запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей.

Оцінка "добре" (70-61) виставляється за умови, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені (екзаменаторами) запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у

найважчих випадках. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок.

Оцінка "задовільно" (60-50) ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту поставлених (екзаменаторами) під час співбесіди запитань, виконав отримане завдання і продемонстрував задовільний рівень розуміння та вмінь. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок. Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену/ диференційованого заліку)
180-200	A	відмінно
170-179,9	B	добре
160-169,9	C	
141-159,9	D	задовільно
122-140,99	E	
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент: плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів), тестові завдання, мультимедійні презентації, муляжі.

10. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ВНМУ ім. М.І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobro.PDF).

Відпрацювання пропущених аудиторних занять, повторне проходження контрольних заходів, а також процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів здійснюються згідно «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf)

11. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-дитячої-хірургії/аспіранту>

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бензар І.М. Поліправма у дітей : навч.-метод.посіб. /І.М.Бензар, В.Є.Бліхар, Б.М.Боднар, за ред. А.Ф.Левицького. – Укрмедкнига. – Тернопіль. – 2014. -200 с.
2. Боднар О.Б. Хронічний колостаз у дітей (хірургічний погляд на проблему) // О. Б. Боднар, О.П. Джам, В.П. Притула [та ін.]. – Чернівці: БДМУ, 2016. – 199 с.
3. Гойда Н.Г., Добрянський Д.О., Знаменська Т.К. Уніфікований клінічний протокол "Початкова, реанімаційна і післяреанімаційна допомога новонародженим в Україні". Київ. 2014, 18 с.
4. Коноплицький В.С. Модель хвильового процесу вмісту прямої кишки під дією перистальтичних рухів / В.С. Коноплицький // Наукові записки міжнародного гуманітарного університету. – Вип. 21, Ч. II. – 16 травня 2014 р. – Одеса. – С.182 - 187.
5. Переяслов А.А. Мальотація кишечника у дітей: від ембріогенезу до наслідків/ Переяслов А.А. Рибальченко В.Ф., Лосєв О.О. – К.: ПП «ІНПЮЛ ЛТМ», 2019. -226с.
6. Погорілий В.В. Дитяча хірургія. Част.1/ під заг. ред. В.В.Погорілого, О.Г.Якименко, В.С.Коноплицького, В.А.Навроцького. – ПП “ТД Едельвейс і К”. – Вінниця. – 2016. – 352с.
7. Погорілий В.В. Дитяча хірургія: метод. реком., част.1 / В.В.Погорілий, Н.Г.Пшук, О.Г.Якименко, В.А.Навроцький. – ПП “ТД Едельвейс і К”. – Вінниця. -2016. -351с.
8. Рибальченко В.Ф. Синдром закріпів у дітей / В.Ф. Рибальченко, В.В. Бережний, П.С. Русак [та ін.]. – К.:ТОВ «ВІТ-А-ПОЛ», 2015. – 234 с.
9. Сілкна Ю.В. Медична ембріологія з основами тератології/ Сілкна Ю.В., Веропотвелян М.П., Данкович Н.О.- Вінниця: Нова Книга, 2019. – 208с.
10. Слободян О.М. Клінічна анатомія прямої кишки та відхідника / О.М. Слободян, Г.Я. Костюк, В.Г. Дуденко [та ін.]. – Чернівці, 2015. – 180 с.
11. Хронічний колостаз у дітей (хірургічний погляд на проблему) / О.Б. Боднар, О.П. Джам, В.П. Притула, Л.І. Ватаманеску, Г.Б. Боднар. – Чернівці: БДМУ, 2016. – 199 с.
12. John M. Hutson, Spencer W. Beasley The Surgical Examination of Children, 2nd edition // Springer, Berlin, Heidelberg. 2013, p.310. <https://doi.org/10.1007/978-3-642-29814-1>
13. Robert Wyllie Jeffrey Hyams Marsha Kay Pediatric Gastrointestinal and Liver Disease, 5th edition // Elsevier. 2015, p.1216.
14. Peter Mattei Fundamentals of Pediatric surgery //Springer, New York. 2011, p. 922.
15. Jonathan Fish Jeffrey Lipton Philip Lanzkowsky Lanzkowsky’s manual of pediatric hematology and oncology, 6th edition,Elsevier. 2016, p.788.

Додаткова

1. Бакулев А.Л. Дерматоскопия в диагностике пигментных невусов кожи / А.Л. Бакулев, О.М. Конопацкова, Ю.В. Станчина // Вестник дерматологии и венерологии. – 2019;95(4):48-56. Doi:10.25208/0042-4609-2019-95-4-48-56
2. Богомолова Е.Б., Мартусевич А.К., Клеменова И.А., Янин Д.В., Галка А.Г. Применение современных методов визуализации в оценке состояния и прогнозирования развития патологических рубцов. Медицина 2017; (3): 58 – 75.
3. Волгарева Г.М. Меланоцитарные новообразования кожи у детей / Г.М. Волгарева, А.В. Лебедева // Российский биотерапевтический журнал. – 2016. – Т. 15, №2. – С. 82 – 89.
4. Ганцев Ш.Х. Плоскоклеточный рак кожи: возможности хирургического лечения / Ш.Х. Ганцев, О.Н. Липатов, К.Ш. Ганцев [и др.] // Эффективная фармакотерапия. – 2017 - №36. – С. 50 – 53.
5. Гаранина О.Е. Неинвазивные методы диагностики опухолей кожи и их потенциал применения для скрининга меланомы кожи: систематический обзор литературы / О.Е. Гаранина, И.В. Самойленко, И.Л. Шливко [и др.] // Медицинский совет. – 2020. - №9. – С. 102 – 120. Doi: 10.21518/2079-701X-2020-9-102-120.
6. Дерматоонкология (злокачественные новообразования кожи, первичные лимфомы кожи) / под ред. проф. Н. В. Кунгурова. – Екатеринбург: Издательско-полиграфическое предприятие «Макс-Инфо», 2016. – 168 с.
7. Епишкина А.А., Залетина А.В., Чилипенко А.С., Мартусевич А.К. Морфологические и биофизические методы в диагностике меланом. Медицина 2019; 7(3): 68-81.

8. Ламоткин И.А. Онкодерматология / И.А. Ламоткин. – М.: Лаборатория знаний, 2017. – 878 с.
9. Малишевская Н.П. Рекомендации по проведению дерматоскопии новообразований кожи, протокол дерматоскопического исследования / Н.П. Малишевская, А.В. Соколова, Н.П. Торопова // Екатеринбург: СВ - 96, 2018. - 23 с.
10. Меланома кожи у детей. Клинические рекомендации РОДО / В. Г. Поляков, М. Ю. Рыков. - М., 2020. – 44 с.
11. Титов К.С., Михеева О.Ю., Краноружий А.В. Злокачественные эпителиальные опухоли кожи. Методические рекомендации / ГБУЗ МКНЦ им. А.С. Логинова ДЗМ.М.: Типография 2018 г. – 56 с.
12. Bakos R.M., Blumetti T.P., Roldan-Marin R., Salerni G. Noninvasive imaging tools in the diagnosis and treatment of skin cancers. *Am J Clin Dermatol.* 2018;19(Suppl.1):3–14. DOI: 10.1007/s40257-018-0367-4
13. Dellatorre G., Gadens G.A. Wide area digital dermoscopy. *JAAD.* 2019;80(6):e153. doi: 10.1016/j.jaad.2018.12.019.
14. Doolan B.J., Robinson A.J., Wolfe R., Kelle J.W., McLean C., Mc-Cormack Ch., et al. Accuracy of partial biopsies in the management of cutaneous melanoma. *Australas J Dermatol.* 2019;60(3):89–98. DOI: 10.1111/ajd.13004
15. Ferris L.K., Rigel D.S., Siegel D.M., Skelsey M.K., Peck G.L., Hren C. et al. Impact on clinical practice of a non-invasive gene expression melanoma rule-out test: 12-month follow-up of negative test results and utility data from a large US registry study. *Dermatol Online J.* 2019;25(5). Available at: <https://dermtech.com/wp-content/uploads/DOJ201912moFerris.pdf>.
16. Ghosh A, Ghartimagar D, Thapa S, Sathian B, Shrestha B, Talwar OP. Benign melanocytic lesions with emphasis on melanocytic nevi – A histomorphological analysis. *J. Pathol. Nep.* 2018;8: 1384-8. DOI: 10.3126/jpn.v%vi%i.20891
17. Hosking A.M., Coakley B.J., Chang D., Tatebi-Liasi F., Lish S., Lee S.W. et al. Hyperspectral imaging in automated digital dermoscopy screening for melanoma. *Lasers in Surgery and Medicine.* 2019;51(3):214-222. doi: 10.1002/lsm.23055.
18. Jalilian E., Xu Q., Horton L., Fotouhi A., Reddy S., Manwar R. et al. Contrast-enhanced optical coherence tomography for melanoma detection: An in vitro study. *J Biophotonics.* 2020;13(5):e201960097. doi: 10.1002/jbio.201960097.
19. Konig K. Review: Clinical in vivo multiphoton FLIM tomography. *Methods and Applications in Fluorescence.* 2020;8(3):034002. doi: 10.1088/2050-6120/ab8808.
20. Lallas A., Longo C., Manfredini M., Benati E., Babino G., Chinazzo C. et al. Accuracy of Dermoscopic Criteria for the Diagnosis of Melanoma in Situ. *JAMA Dermatol.* 2018;154(4):414-419. doi: 10.1001/jamadermatol.2017.6447.
21. Privalle A., Havighurst T., Kim K. Number of skin biopsies needed per malignancy: comparing the use of skin biopsies among dermatologists and nondermatologists clinicians // *J. Am. Acad. Dermatol.* – 2020. - Vol. 82, №1. – P. 110 - 116.
22. Bodnar, O. B., Randiuk, R. Y., Bodnar, B. M., Vatamanesku, L. I., & Bocharov, A. V. (2019). Епітеліальний куприковий хід у дітей: характеристика, особливості, методи лікування. *Хірургія дитячого віку*, (2 (63)), 67-72.
23. Карпухин, О. Ю., Можанов, Е. В., Шакуров, А. Ф., Гильмутдинов, А. А., Зарипов, Р. Р., & Черенков, Е. В. (2019). Операция по Vascom 2 в лечении пилонидальной болезни. *Практическая медицина*, 17(6-2), 20-22 DOI: 10.32000/2072-1757-2019-6-20-22
24. Ачкасов, Е. Е., Соломка, А. Я., Ульянов, А. А., Безуглов, Э. Н., Орехова, Е. В., & Жарикова, Т. М. (2018). Клинико-морфологическое обоснование применения тромбоцитарных факторов роста у больных с пилонидальной кистой с абсцессом. *Вестник хирургии имени ИИ Грекова*, 177(2), 52 – 56.
25. Личман, Л. А., Каторкин, С. Е., Андреев, П. С., Давыдова, О. Е., & Михайличенко, А. П. (2018). Эпителиальная копчиковая киста: новый подход к оперативному лечению. *Новости хирургии*, 26(5), 555-562. (doi: 10.18484/2305-0047.2018.5.555)
26. Хубезов, Д. А., Пучков, Д. К., Серебрянский, П. В., Луканин, Р. В., Огорельцев, А. Ю., Кротков, А. Р., & Игнатов, И. С. (2018). Хирургическое лечение пилонидальной болезни

(обзор литературы). Колопроктология, (4), 79-88. (<https://doi.org/10.33878/2073-7556-2018-0-4-79-88>)

27. Хубезов, Д. А., Луканин, Р. В., Кротков, А. Р., Огорельцев, А. Ю., Серебрянский, П. В., & Юдина, Е. А. (2020). Результаты лазерной облитерации в хирургическом лечении эпителиального копчикового хода. Колопроктология, 19(2), 91-103. <https://doi.org/10.33878/2073-7556-2020-19-2-91-103>
28. Черкасов, М. Ф., Галашокян, К. М., Старцев, Ю. М., Черкасов, Д. М., Помазков, А. А., & Меликова, С. Г. (2019). Влияние вакуум-терапии на заживление ран крестцово-копчиковой области. Новости хирургии, 27(2), 153-160. (doi: 10.18484/2305-0047.2019.2.153)
29. Юрків, О. Є., & Цема, Є. В. (2018). Сучасний погляд на причини виникнення та лікування пілонідальних та дермоїдних кіст крижово-куприкової ділянки. Український науково-медичний молодіжний журнал, (1), 30-37.
30. Abd-Elkareem A. H., Anwar, H. W., & Essa, K. Z. (2020). Uses of Laser Therapy in Management of Pilonidal Sinus. Al-Azhar International Medical Journal, 1(2), 26-31. (DOI: 10.21608/aimj.2020.27137.1189)
31. Abdalrezaq, A. N., Naqshbandi, H. H., Mohialdeen, F. A., & Gubari, M. I. (2019). The Incidence, Gender Predilection and Etiology of Sacrococcygeal Pilonidal Sinus. Kurdistan Journal of Applied Research, 67-73.
32. Aksoy, H. M., Aksoy, B., Ozkur, E., & Calikoglu, E. (2019). Topical polyphenol treatment of sacrococcygeal pilonidal sinus disease: use of ultrasonography to evaluate response to treatment—clinical case series study. Advances in Dermatology and Allergology/Postępy Dermatologii i Alergologii, 36(4), 431-437 (doi: 10.5114/ada.2018.77255)
33. Asghar, S. T., Ali, S. S., Arshad, R. M., Ahmed, M., Haider, H. R. U. D., & Ahmad, M. (2019). Results of primary closure and excision of pilonidal sinus disease. International Journal of Medical Research & Health Sciences, 8(12), 82-85.
34. Baltrak, Y. A., Sogut, S. E., & Varlikli, O. (2020). Z Plasty Single Center Results in The Treatment of Pilonidal Sinus Disease in Children. Tropical Health and Medical Research, 2(1), 39-43. (DOI: <https://doi.org/10.35916/thmr.v0i0.11>)
35. Barrial, M. A., Vilanova-Sánchez, A., Gortázar, S., Nava, B., Serradilla, J., Bueno, A., Martínez, L. (2020). Pilonidal sinus in pediatric age: primary vs. secondary closure. Cirugia Pediatrica: Organo Oficial de la Sociedad Espanola de Cirugia Pediatrica, 33(2), 61-64.
36. Cantarella, F., & Magni, E. (2020). Short Term Outcomes of Endoscopic Pilonidal Sinus Laser Treatment: A Single-Centre Experience. Ann Colorectal Res, 8(2), 93-96. (doi: 10.30476/ACRR.2020.46700)
37. El Hadidi, A., Negm, A., Abdelhalim, M., Taha, A., Noaman, N., & Dawoud, I. (2019). Karydak is versus Limberg flap reconstruction for the treatment of recurrent pilonidal disease: a prospective randomized controlled trial. The Egyptian Journal of Surgery, 38(2), 369-375 (DOI: 10.4103/ejs.ejs_107_18)
38. Esposito, C., Turrà, F., Cerulo, M., Del Conte, F., Esposito, G., Prato, A. P., & Escolino, M. (2020). Technical standardization of MIS management of children with pilonidal sinus disease using pediatric endoscopic pilonidal sinus treatment (PEPSiT) and laser epilation. Journal of pediatric surgery, 55(4), 761-766. (<https://doi.org/10.1016/j.jpedsurg.2019.04.031>)
39. Garg, G. K., Singla, S. L., & Goyal, S. (2020). Lateral advancement fasciocutaneous flap for pilonidal sinus-A case series. The Journal of Medical Research, 6(3), 70-73.
40. Khafagy, A., Al Haddad, E., & AlSabah, S. (2019). The endoscopic treatment of pilonidal sinus disease: a short-term case-series study. Annals of Saudi Medicine, 39(3), 192-196. (<https://doi.org/10.5144/0256-4947.2019.192>)
41. Mahmood, F., Hussain, A., & Akingboye, A. (2020). Pilonidal sinus disease: Review of current practice and prospects for endoscopic treatment. Annals of medicine and surgery (2012), 57, 212-217. (<https://doi.org/10.1016/j.amsu.2020.07.050>)
42. Marza, L. (2019). Pilonidal sinus disease: a multidisciplinary approach. Trends in Urology & Men's Health, 10(1), 17-20. (<https://doi.org/10.1002/tre.673>)
43. Nechai I.A., Maltcev N.P. (2019). Minimally invasive methods in treatment of pilonidal disease (review of the literature). Grekov's Bulletin of Surgery. 3(178), 69 – 73.

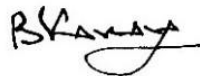
44. Oliveira, A. I., Barroso, C. A., Osorio, A., & Correia-Pinto, J. (2019). Minimally invasive surgical treatment of pilonidal disease: Mid-term retrospective analysis of a single center. *Frontiers in Pediatrics*, 7, 215-221. (<https://doi.org/10.3389/fped.2019.00215>)
45. Öztürk, A., & Karaköse, Y. (2019). Use of Liquid Phenol for Management of Pilonidal Disease. *Istanbul Medical Journal Istanbul Tıp Dergisi*, 20(2), 115-118 (DOI:10.4274/imj.galenos.2018.35033)
46. Peksöz, R., Can, M. (2020) Endoscopic Pilonidal Sinus Treatment (EPSIT) Experience of a Provincial Hospital in Eastern Turkey. *Turk J Colorectal Dis.* 30, 173-178 (DOI: 10.4274/tjcd.galenos.2020.2020-3-8)
47. Pfammatter, M., Erlanger, T. E., & Mayr, J. (2020). Primary Transverse Closure Compared to Open Wound Treatment for Primary Pilonidal Sinus Disease in Children. *Children*, 7(10), 187. (<https://doi.org/10.3390/children7100187>)
48. Porwal, A., Gandhi, P., & Kulkarni, D. (2020). Laser pilonidotomy—a new approach in management of complex pilonidal sinus disease: an exploratory study. *Journal of Coloproctology*, 40(1), 24-30. (<https://doi.org/10.1016/j.jcol.2019.10.007>)
49. Sequeira, J. B., Coelho, A., Marinho, A. S., Bonet, B., Carvalho, F., & Moreira-Pinto, J. (2018). Endoscopic pilonidal sinus treatment versus total excision with primary closure for sacrococcygeal pilonidal sinus disease in the pediatric population. *Journal of Pediatric Surgery*, 53(10), 2003-2007. (<https://doi.org/10.1016/j.jpedsurg.2018.02.094>)
50. Sevinç, B., Damburacı, N., & Karahan, Ö. (2020). Long term results of minimally invasive treatment of pilonidal disease by platelet rich plasma. *Journal of Visceral Surgery*, 157(1), 33-35.
51. Johnson, E. K., Vogel, J. D., Cowan, M. L., Feingold, D. L., & Steele, S. R. (2019). The American Society of Colon and Rectal Surgeons' clinical practice guidelines for the management of pilonidal disease. *Diseases of the Colon & Rectum*, 62(2), 146-157. (doi: 10.1097/DCR.0000000000001237)

Електронні ресурси

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK551664/>
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK543808/?term=congenitals%20bowel>
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK344065/?term=congenitals%20surgical%20children>
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK373386/?term=congenital%20obstruction%20children>
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430685/?term=hydronephrosis%20children>
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430685/?term=congenitals%20bowel>
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430685/>

Завідувач кафедри

дитячої хірургії, д. мед. н.

професор Віктор КОНОПЛИЦЬКИЙ